

PATVIRTINTA
Viešosios įstaigos CPO LT direktoriaus
2026 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. 3V-62/2026

**VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS CPO LT
ANTIKORUPCINĖS APLINKOS STIPRINIMO 2026-2028 M. PROGRAMA
I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Viešosios įstaigos CPO LT (toliau – CPO LT) Antikorupcinės aplinkos stiprinimo 2026–2028 m. programa (toliau – Programa) nustato pagrindinius CPO LT antikorupcinės aplinkos stiprinimo tikslus, uždavinius, įgyvendinimo kryptis, stebėsenos principus ir atsakomybės paskirstymą.

2. Programa parengta vadovaujantis:

2.1. Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu;

2.2. Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu;

2.3. 2022–2033 metų nacionaline darbotvarke korupcijos prevencijos klausimais;

2.4. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų korupcijos prevencijos 2025–2027 m. veiksmų planu;

2.5. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos korupcijos prevencijos politikos aprašu;

2.6. Antikorupcinės vadybos sistema LST ISO 37001:2016 „Antikorupcinės vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės“;

2.7. CPO LT kokybės ir antikorupcinės vadybos politikos aprašu ir kitais CPO LT vidaus teisės aktais, reglamentuojančiais korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, interesų konfliktų valdymą, dovanų politiką, pranešimų apie pažeidimus nagrinėjimą ir vidaus kontrolę.

3. Programa taikoma visiems CPO LT darbuotojams. Tiek, kiek tai susiję su CPO LT veikla, Programa aktuali ir asmenims, su kuriais CPO LT sieja sutartiniai, bendradarbiavimo ar kitokio pobūdžio santykiai.

4. CPO LT nuosekliai stiprina korupcijai atsparią aplinką ir savo veikloje vadovaujasi nulinės tolerancijos korupcijai principu, nes korupcija daro žalą viešajam interesui, mažina pasitikėjimą viešuoju sektoriumi, iškraipo konkurenciją, didina neefektyvaus išteklių panaudojimo riziką ir silpnina priimamų sprendimų patikimumą. .

5. CPO LT vadovybė demonstruoja lyderystę ir yra įsipareigojusi užtikrinti, kad CPO LT veikloje būtų diegiamos, taikomos, prižiūrimos ir nuolat tobulinamos korupcijos prevencijos priemonės, o nustačius galimas korupcijos apraiškas, interesų konfliktus ar kitus su neskaidriu veikimu susijusius rizikos veiksnius būtų imamasi savalaikių veiksmų.

6. CPO LT darbuotojas, kuriam pavesta vykdyti korupcijos prevencijos ir kontrolės funkcijas CPO LT:

6.1. užtikrina Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių korupcijos prevenciją, įgyvendinimą CPO LT;

6.2. organizuoja ir koordinuoja korupcijos prevencijos priemonių vykdymą;

6.3. pagal kompetenciją stebi ir vertina Programos įgyvendinimą;

6.4. teikia siūlymus dėl korupcijai atsparios aplinkos stiprinimo priemonių tobulinimo;

6.5. rengia ar koordinuoja teisės aktuose ir vidaus dokumentuose numatytos informacijos bei ataskaitų pateikimą.

7. CPO LT darbuotojas, kuriam pavesta vykdyti antikorupcinės vadybos sistemos vykdomosios vadovybės atstovo funkcijas:

7.1. užtikrina, kad CPO LT veikla būtų organizuojama ir vykdoma vadovaujantis antikorupcinės vadybos sistemos reikalavimais;

7.2. prižiūri antikorupcinės vadybos sistemos vystymą, tinkamumą, adekvatumą ir rezultatyvumą;

7.3. stebi sistemos veiksmingumą;

7.4. teikia CPO LT direktoriui pasiūlymus dėl antikorupcinės vadybos sistemos ir susijusių priemonių tobulinimo.

8. CPO LT savo veikloje vadovaujasi teisėtumo, atvirumo, atsakomybės, sąžiningumo, profesionalumo, sprendimų objektyvumo ir pagrįstumo, interesų konfliktų vengimo, proporcingumo, bendradarbiavimo ir visuomenės pasitikėjimo stiprinimo principais.

9. CPO LT netoleruoja jokių kyšininkavimo, prekybos poveikiu, piktnaudžiavimo einamomis pareigomis, suteiktų įgaliojimų viršijimo, nepotizmo, protekcionizmo, neskaidraus sprendimų priėmimo, neteisėto poveikio viešiesiems pirkimams, informacinių sistemų duomenų ar prieigų netinkamo naudojimo apraiškų.

10. CPO LT priimtinas nulinės dovanos politikos principas, reiškiantis, kad kiekvienas dovanos teikimo ir gavimo atvejis vertinamas teisės aktų ir CPO LT vidaus teisės aktų nustatyta tvarka, o gautos dovanos apskaitomos.

11. CPO LT darbuotojai privalo vengti aplinkybių ir situacijų, kai jų privatūs interesai gali sukelti darbuotojo ir CPO LT interesų konfliktą, o galimus interesų konfliktus deklaruoti teisės aktų nustatyta tvarka.

12. Informacija apie CPO LT vykdomą korupcijos prevencijos veiklą, taikomas priemones, pranešimų teikimo galimybes ir kitą aktualią informaciją viešai skelbiama CPO LT interneto svetainės skiltyje „Korupcijos prevencija“.

13. CPO LT darbuotojai, veiklos partneriai ir kiti asmenys skatinami pranešti apie galimus pažeidimus, korupcijos apraiškas ar kitus neskaidraus veikimo atvejus CPO LT nustatytais vidiniais kanalais arba kompetentingoms institucijoms. CPO LT užtikrina pranešančių asmenų konfidencialumą, asmens duomenų apsaugą ir apsaugą nuo neigiamų pasekmių teisės aktų nustatyta tvarka.

14. Esant nusikalstamos veikos, darbo pareigų pažeidimo ar kitų teisės aktų pažeidimų požymiams, CPO LT apie tai praneša kompetentingoms institucijoms teisės aktų nustatyta tvarka.

II SKYRIUS

APLINKOS ANALIZĖ

15. Korupcija yra latentinis reiškinys, kurio prielaidas gali sudaryti nepakankamas procesų aiškumas, per didelė sprendimų diskrecija, nepakankamas funkcijų atskyrimas, nepakankamai veiksmingi kontrolės mechanizmai, išorinis spaudimas, nepakankamas darbuotojų budrumas ir menkesnis atskaitingumas.

16. Viešųjų pirkimų sritis laikoma viena jautriausių korupcijos pasireiškimo rizikai, nes šioje srityje priimami sprendimai tiesiogiai susiję su viešųjų lėšų naudojimu, konkurencijos sąlygomis, rinkos dalyvių lygiateisiškumu ir visuomenės pasitikėjimu valstybės bei savivaldybių institucijomis. CPO LT, kaip nacionalinei centrinei perkančiajai organizacijai, ši aplinkybė yra ypač reikšminga.

17. CPO LT veikla apima centralizuotų viešųjų pirkimų vykdymą, viešųjų pirkimų atlikimą kitų perkančiųjų organizacijų vardu, elektroninio katalogo ir kitų informacinių sistemų administravimą, tiekėjų ir perkančiųjų organizacijų sąveiką, duomenų ir prieigų valdymą. Dėl šių veiklos sričių pobūdžio didžiausia rizika gali kilti ten, kur yra reikšminga sprendimų įtaka, jautrūs duomenys, intensyvus išorės subjektų dalyvavimas arba nepakankamas procesų atsekamumas.

18. Stiprinant antikorupcinę aplinką CPO LT, svarbu atsižvelgti į tai, kad korupcijos rizika gali pasireikšti ne tik viešųjų pirkimų procedūrų metu, bet ir planuojant poreikius, rengiant technines specifikacijas, vertinant tiekėjų pasiūlymus, valdant informacines sistemas, administruojant naudotojų teises, tvarkant duomenis, vykdant pirkimus CPO LT poreikiams ar priimant su personalo sritimi susijusius sprendimus.

19. CPO LT antikorupcinės aplinkos stiprinimas grindžiamas prevencinių, kontrolės, rizikų valdymo, informavimo, darbuotojų švietimo ir antikorupcinės vadybos sistemos priemonių visuma. CPO LT savo veikloje yra įsidiėjusi ir sertifikavusi antikorupcinės vadybos sistemą, atitinkančią ISO 37001:2016 standartą, todėl antikorupcinė veikla organizuojama ne kaip pavienės priemonės, o kaip nuosekli valdymo sistemos dalis.

20. CPO LT, vertindama savo veiklos aplinką, atsižvelgia į suinteresuotųjų šalių lūkesčius, vidaus ir išorės rizikos veiksnius, procesų jautrumą korupcijos pasireiškimui, ankstesnių vertinimų rezultatus, klientų ir darbuotojų apklausų duomenis, gautus pranešimus, vidaus kontrolės priemonių veiksmingumą ir veiklos pokyčius.

21. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų korupcijos prevencijos 2025–2027 m. veiksmų plane didelis dėmesys skiriamas teisės aktų laikymuisi, interesų deklaravimo priežiūrai, kasmetiniam informacijos teikimui, darbuotojų informuotumui apie pranešimo kanalus, jų pasirengimui pranešti apie pažeidimus ir atsparumo korupcijai stiprinimui. Rengiant šią Programą į šias kryptis atsižvelgiama, siekiant užtikrinti CPO LT priemonių suderinamumą su ministerijos valdymo sričiai taikomais lūkesčiais.

22. CPO LT interneto svetainėje viešai skelbiama informacija, kad įstaiga jau yra suformavusi aiškią korupcijos prevencijos poziciją: taikoma ISO 37001:2016 standartą atitinkanti antikorupcinė vadybos sistema, laikomasi nulinės dovanos principo, viešinami pranešimo kanalai ir atsakingas asmuo. Todėl 2026–2028 m. Programoje pagrindinis dėmesys skiriamas ne vien deklaratyvių nuostatų kartojimui, bet veiksmingam priemonių įgyvendinimui, periodinei peržiūrai ir praktiniam korupcijai atsparios aplinkos stiprinimui.

III SKYRIUS

PROGRAMOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR SIEKIAMI REZULTATAI

23. **Programos tikslas** – užtikrinti veiksmingą, nuoseklią ir į CPO LT veiklos specifiką orientuotą korupcijai atsparią aplinką, didinančią CPO LT veiklos patikimumą, darbuotojų sąmoningumą, priimamų sprendimų skaidrumą ir visuomenės pasitikėjimą įstaiga.

24. Programos uždaviniai:

24.1. užtikrinti Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo ir kitų korupcijos prevenciją reglamentuojančių teisės aktų nuostatų laikymąsi CPO LT;

24.2. stiprinti korupcijai atsparią organizacinę aplinką, didinti darbuotojų nepakantumą korupcijai ir formuoti atsakingą antikorupcinę elgseną;

24.3. sistemiškai nustatyti, vertinti ir mažinti korupcijos rizikos veiksnius CPO LT veikloje, ypač viešųjų pirkimų, informacinių sistemų administravimo, duomenų ir prieigų valdymo srityse;

24.4. užtikrinti nuoseklų darbuotojų informavimą, mokymą ir antikorupcinės vadybos sistemos tobulinimą, siekiant, kad korupcijos prevencija būtų integrali kasdienės veiklos dalis.

25. Įgyvendinant Programą siekiama šių rezultatų:

25.1. CPO LT veikloje užtikrinamas savalaikis ir tinkamas teisės aktų bei vidaus teisės aktų, reglamentuojančių korupcijos prevenciją, interesų konfliktų valdymą, dovanų politiką ir pranešimų apie pažeidimus nagrinėjimą, įgyvendinimas;

25.2. darbuotojai žino, kokios korupcijos rizikos gali kilti vykdant jų funkcijas, supranta savo atsakomybę ir geba tinkamai reaguoti pastebėję galimus pažeidimus;

25.3. CPO LT veikloje periodiškai nustatomos korupcijos rizikai jautriausios sritys, atliekama jų peržiūra ir įgyvendinamos priemonės nustatytiems trūkumams šalinti;

25.4. CPO LT interneto svetainėje ir vidaus komunikacijos priemonėmis užtikrinamas aktualios informacijos apie korupcijos prevenciją, pranešimų kanalus ir taikomas priemones prieinamumas;

25.5. palaikoma, prižiūrima ir tobulinama CPO LT antikorupcinė vadybos sistema, užtikrinant jos atitiktį taikomiems reikalavimams ir praktinį veiksmingumą.

26. Programos įgyvendinimo rezultatyvumui vertinti nustatomi šie pagrindiniai stebėsenos kriterijai:

26.1. ne mažiau kaip 90 procentų CPO LT darbuotojų žino, kur ir kokia tvarka galima pranešti apie galimus korupcijos atvejus ar kitus pažeidimus;

26.2. ne mažiau kaip 90 procentų CPO LT darbuotojų nurodo, kad žinotų, kaip elgtis susidūrus su galimu interesų konfliktu, neteisėto atlygio siūlymu ar kitu korupcijos rizikos atveju;

26.3. Programos įgyvendinimo plane numatytos priemonės per kalendorinius metus įgyvendinamos laiku arba nustatytais terminais;

26.4. ne rečiau kaip kartą per metus atliekamas CPO LT korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas;

26.5. ne rečiau kaip kartą per metus įvertinamas darbuotojų informuotumas antikorupcinėmis temomis, o prireikus numatomos papildomos informavimo ar mokymo priemonės;

26.6. užtikrinamas savalaikis teisės aktuose, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos dokumentuose bei CPO LT vidaus teisės aktuose numatytų ataskaitų, informacijos ir kitų duomenų pateikimas pagal kompetenciją.

27. Programos stebėsenos kriterijų reikšmės vertinamos pagal CPO LT atliekamų apklausų, vidinių peržiūrų, patikrų, pateiktų ataskaitų, viešinamos informacijos ir kitų turimų duomenų rezultatus.

IV SKYRIUS

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA IR ATNAUJINIMAS

28. Programai įgyvendinti rengiamas Viešosios įstaigos CPO LT Antikorupcinės aplinkos stiprinimo 2026–2028 m. programos įgyvendinimo priemonių planas, kuriame nustatomos konkrečios priemonės, jų įvykdymo terminai, atsakingi vykdytojai ir laukiamas rezultatas.

29. Už Programos įgyvendinimo koordinavimą, stebėseną ir informacijos apie įgyvendinimo eigą kaupimą atsako CPO LT darbuotojas, kuriam pavesta vykdyti korupcijos prevencijos ir kontrolės funkcijas.

30. Už Programos įgyvendinimo plane nustatytų priemonių vykdymą pagal kompetenciją atsako plane nurodyti CPO LT darbuotojai, padalinių vadovai ir kiti atsakingi asmenys.

31. CPO LT vadovai pagal kuriojamas veiklos sritis užtikrina, kad:

31.1. būtų įgyvendinamos Programoje ir jos įgyvendinimo plane nustatytos priemonės;

31.2. darbuotojai būtų tinkamai informuojami apie korupcijos prevencijos reikalavimus;

31.3. būtų laiku identifikuojami ir valdomi korupcijos rizikos veiksniai;

31.4. nustačius pažeidimus, trūkumus ar nepakankamai veiksmingas priemones, būtų imamasi korekcinų veiksmų.

32. CPO LT darbuotojas, kuriam pavesta vykdyti korupcijos prevencijos ir kontrolės funkcijas, ne rečiau kaip kartą per metus apibendrina Programos įgyvendinimo rezultatus ir pateikia CPO LT direktoriui informaciją apie:

- 32.1. įgyvendintas ir neįgyvendintas priemonės;
- 32.2. nustatytus trūkumus ir rizikos veiksnius;
- 32.3. darbuotojų informuotumo, mokymų, apklausų ar kitų vertinimų rezultatus;
- 32.4. siūlomas papildomas ar tikslintinas priemonės.
- 33. Programos įgyvendinimas peržiūrimas atsižvelgiant į:
 - 33.1. teisės aktų pakeitimus;
 - 33.2. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų korupcijos prevencijos srities reikalavimų pokyčius;
 - 33.3. CPO LT veiklos, struktūros, procesų ar informacinių sistemų pokyčius;
 - 33.4. atliktų patikrų, vertinimų, auditų, apklausų ir gautų pranešimų rezultatus;
 - 33.5. antikorupcinės vadybos sistemos priežiūros ir tobulinimo poreikį.
- 34. Programa peržiūrima ne rečiau kaip kartą per metus. Esant poreikiui, atsižvelgiant į pasikeitusį teisinį reguliavimą, nustatytus trūkumus, reikšmingus organizacinius pokyčius ar kitus svarbius veiksnius, Programa ir jos įgyvendinimo planas gali būti peržiūrimi ir dažniau.
- 35. Programos įgyvendinimas turi būti grindžiamas ne tik formaliu priemonių vykdymu, bet ir jų veiksmingumo vertinimu, siekiant, kad korupcijos prevencija CPO LT būtų nuosekli, praktiškai taikoma ir orientuota į realių rizikų mažinimą.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 36. Programa įgyvendinama pagal Viešosios įstaigos CPO LT Antikorupcinės aplinkos stiprinimo 2026–2028 m. programos įgyvendinimo priemonių planą, kuris yra neatskiriamas šios Programos priedas.
- 37. Programa, jos įgyvendinimo planas ir informacija apie Programos įgyvendinimą viešinami CPO LT interneto svetainės skiltyje „Korupcijos prevencija“, išskyrus informaciją, kurios viešinimą riboja teisės aktai.
- 38. CPO LT darbuotojai už Programos ir jos įgyvendinimo plano nuostatų nevykdymą ar netinkamą vykdymą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų ir CPO LT vidaus teisės aktų nustatyta tvarka.
- 39. Programa įsigalioja ją patvirtinus CPO LT direktoriaus įsakymu ir taikoma 2026–2028 metų laikotarpiu.

40. Pasibaigus Programos galiojimo laikotarpiui, atsižvelgiant į Programos įgyvendinimo rezultatus, pasiektą pažangą, nustatytus trūkumus, teisinio reguliavimo pokyčius ir CPO LT veiklos poreikius, rengiamas kito laikotarpio antikorupcinės aplinkos stiprinimą reglamentuojantis dokumentas.
